

Jak na maturitu krok za krokem

Díl I. – Próza

PhDr. Dana Brdková

Lektorka Bankovní akademie a VŠFS

Co je důležité vědět o ústní maturitní zkoušce?

- ▶ Sami si **vybíráte knihy**, ze kterých budete maturovat.
- ▶ Je **předem stanoveno**, kolik titulů musí představovat **prózu**, kolik **poezii** a kolik **drama**.
- ▶ U **zkoušky máte 2 texty** v tzv. pracovním listu.
- ▶ První je z přečtené knihy.
- ▶ Předpokládá se, že **dílo znáte dobře**.

Co je důležité vědět o ústní maturitní zkoušce?

- ▶ Na základě **přečtení úryvku v pracovním listu** si dílo **připomenete**.
- ▶ V **pracovním listu máte otázky**, na které si připravíte odpovědi.
- ▶ Měli byste **zařadit dílo k literárnímu žánru** – povídka, román, novela...
- ▶ **Kdy a kde** se odehrává děj? Je podán **chronologicky** nebo **retrospektivně** (či jinak)? **Kolik** zde vystupuje **postav**?
- ▶ Máte umět **stručně popsat**, co se odehrává v ukázce, ze které části knihy je vybrána, popř. dovyprávět děj, charakterizovat postavy.

Jak postupovat dále aneb jazykové prostředky:

- ▶ Dále mluvíme o **způsobu vyjádření**:
- ▶ Můžeme na základě vyjadřování **rozlišit autora a postavy**?
- ▶ Jsou v textu dialogy? Je použita **přímá nebo nepřímá řeč**?
- ▶ Jedná se o **vnitřní monolog**?

Jak postupovat dále aneb jazykové prostředky:

- ▶ Je v ukázce popisováno **prostředí, charakterizována postava?**
- ▶ Je použita **spisovná čeština, slang, nářečí?**
- ▶ Je porušena nějaká **zásada obvyklého psaní** – např. v textu nejsou interpunkční znaménka?
- ▶ Je vyjadřování **silně emotivní** nebo naopak **velmi nezúčastněné a objektivní?**

A nyní o knize obecněji:

- ▶ Odkud je vybrán **námět**? Už jsme se s podobným tématem setkali nebo ho někdo později znovu zpracoval?
- ▶ Co **víme o autorovi** a jeho **díle**?
- ▶ Můžeme dílo zařadit do **kontextu autorova díla**? (Tj.: kdy ho autor napsal, která díla psal současně)
- ▶ Najdeme v díle nějaké **znaky určitého literárního směru** (např. realismu, romantismu?)
- ▶ **Proč** jsem si knihu vybral/a?

Co je 2. ukázka z pracovního listu?

- ▶ Jde o tzv. neumělecký text, který je vybrán jako **ukázka určitého slohového útvaru**.
- ▶ **K textu dostanete otázky**, ke kterým si máte připravit odpovědi.
- ▶ Text si **pečlivě** přečteme.
- ▶ Uvědomíme si, kde bychom si text mohli přečíst a rozhodneme se:

Jde o text **odborný, publicistický...?**